

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 27. септембар 2012. године

Предмет бр. 88/10

Т. П.

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 27. септембра 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 31. марта 2010. године и уписана је 1. априла 2010. године.
2. Дана 4. октобра 2010. године, жалилац је Комисији доставила додатне информације.
3. Дана 14. марта 2012. године, Комисија је затражила од жалиоца да достави додатне информације. Жалиочев одговор је примљен 5. априла 2012. године.
4. Дана 14. јуна 2012. године, Комисија је добила додатна разјашњења путем телефонског разговора са жалиоцем.
5. Дана 31. јула 2012. и 2. августа 2012. године, Комисија је поднела захтев за информације у вези са жалбом Окружном суду у Приштини и Општинском суду у

Урошевцу. Окружни суд у Приштини није одговорио. Општински суд у Урошевцу је одговорио 3. августа 2012.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

A. Наводно уништење жалиочеве породичне куће и судски поступак у вези с тим пред Општинским судом у Урошевцу

6. Жалилац је бивша становница Косова, са тренутним пребивалиштем на територији уже Србије.
7. Жалилац наводи да је њена мајка била власница куће, укључујући и двориште и воћњак, у Урошевцу. Жалилац је такође живела тамо са својим супругом и децом. Она наводи да су они у јуну 1999, након доласка КФОР-а и УНМИК-а на Косово, морали да напусте Косово због безбедносне ситуације. Жалилац тврди да су од својих суседа сазнали да им је породична кућа опљачкана и спаљена 14. јуна 1999. године.
8. Дана 24. августа 2004. године, жалиочева мајка је поднела тужбу пред Општинским судом у Урошевцу против Привремених институција самоуправе (ПИС), Општине Урошевац, УНМИК-а и КФОР-а, за надокнаду штете начињене приликом уништења горенаведене имовине, у износу од 136.000 евра.
9. До краја децембра 2008. године, Општински суд у Урошевцу није контактирао жалиочеву мајку нити су заказана саслушања у вези са горенаведеном тужбом. Дана 12. фебруара 2009. године, жалиочева мајка је писала председнику Општинског суда у Урошевцу, тражећи убрзање разматрања предмета.
10. Дана 3. марта 2011. године, Општински суд у Урошевцу донео је првостепену пресуду по предмету, одбацујући захтев за надокнаду штете. Нема навода да се жалилац жалила на горенаведену одлуку.
11. Током 2004. године, судовима на Косову је поднето око 17.000 захтева за надокнаду штете, већином од стране косовских Срба који су 1999. године напустили своје домове на Косову због непријатељске агресије, и чија је имовина касније била оштећена или уништена. Са циљем да задовоље законски петогодишњи рок за предају грађанских захтева за надокнаду штете, ови жалиоци су поднели своје захтеве у отприлике исто време током 2004. године. Захтеви су били управљени против УНМИК-а, КФОР-а, ПИС-а и релевантне општине (видети мишљење Саветодавне комисије за људска права (ХРАП), *Милогорић и остали*, предмети бр. 38/08, 58/08, 61/08, 63/08 и 69/08, мишљење од 24. марта 2010, § 1; за правну основу по којој су жалиоци засновали своје захтеве видети исто мишљење, § 5).
12. У вези са овим предметима, директор Одељења правде (ОП) при УНМИК-у послао је 26. августа 2004. године писмо председницима свих општинских и окружних судова и председнику Врховног суда Косова, у коме помиње да је поднето „преко 14.000“ таквих захтева. Указао је на „проблеме које ће судови имати због тако великог прилива захтева“ и замолио је да „се не заказују [такви] предмети док не будемо заједно одлучили како најбоље да их решимо“ (за пуни текст писма видети мишљење о предмету *Милогорић и остали*, наведеном горе у § 11, под § 6).

13. ОП је 15. новембра 2005. године упутио обавештење судовима да почну рад на захтевима у вези са штетом коју су нанела идентификована физичка лица, као и у вези са штетом учињеном након октобра 2000. године, имајући у виду да „препреке ефикасном решавању ових случајева“ више нису постојале. Захтеви који се тичу догађаја пре октобра 2000. године нису обухваћени овим писмом.
14. Дана 28. септембра 2008. године, директор ОП-а упутио је савет судовима да би случајеве који нису били заказани по захтеву од 26. августа 2004. године требало сада да обраде.
15. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову.

В. У вези са уништењем имовине изнајмљене жаличовом супругу

16. Жалилац такође наводи да је 15. марта 1999. године Комисија за стамбена питања Владе Републике Србије донела одлуку према којој је двособни стан у Урошевцу изнајмљен на неодређен временски период њеном супругу, државном службенику, за употребу од стране породице. Жалилац тврди да се, након догађаја из 1999. године на Косову, неко други нелегално уселио у стан.
17. Дана 3. новембра 2002. године, жаличов супруг је поднео захтев Дирекцији за стамбена и имовинска питања (ДСИП) у коме је тражио повраћај власништва над горенаведеним станом. Одлуком датираном на 24. фебруар 2005. године, Комисија за стамбене и имовинске захтеве ДСИП-а одбацила је захтев на основу тога што он није имао имовинско право над станом.

III. ЖАЛБА

18. Што се тиче наводног уништења куће њене мајке, жалилац се жали на чињеницу да је имовина опљачкана и уништена и да њена породица није примила никакву надокнаду. У том погледу, Комисија је мишљења да се може сматрати да се жалилац позива на повреду њиховог права на имовину загарантованог чланом 1 Протокола бр. 1 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП).
19. Жалилац се такође жали на то да је Општински суд у Урошевцу одложио поступак који се односи на тужбу поднету 24. августа 2004. године и да због тога овај поступак није завршен у догледно време, чиме је прекршен члан 6 § 1 ЕКЉП. Она се жали на то да је, из истог разлога, њихово право на ефикасан правни лек сходно члану 13 ЕКЉП такође нарушено.
20. У погледу имовине изнајмљене њеном супругу, жалилац се не позива на повреду неког одређеног људског права.

IV. ПРИМЕНА ПРАВИЛА 29BIS ПОСЛОВНИКА КОМИСИЈЕ

21. Комисија напомиње да жалба покреће питања која су, утолико што се она односи на поступак покренут пред Општинским судом у Урошевцу, суштински иста као она која су покренута у предметима *Милогорић*, бр. 38/08, *Живаљевић*, бр. 58/08, *Гојковић*, бр. 61/08, *Ђукић*, бр. 63/08 и *Богичевић*, бр. 69/08 (између осталих), које је Комисија већ размотрила. Штавише, на основу записа се чини да се не покреће ни једно ново питање прихватљивости у погледу тог аспекта овог предмета. Стога, у складу са правилом 29bis свог Пословника, Комисија налази да није неопходно да проследи ову жалбу УНМИК-у и да може да изврши процену прихватљивости овог дела жалбе без прослеђивања.

V. ПРАВО

22. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

А. Жалба у делу који се односи на наводно уништење жалиочеве породичне куће и поступак за надокнаду штете пред Општинским судом у Урошевцу

23. У погледу тога што се жалилац жали на уништење имовине своје мајке, Комисија подсећа да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има надлежност једино над жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. године или касније или су произашла из чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права. Према наводима жалиоца, имовина њене мајке оштећена је 14. јуна 1999. године.

24. Комисија сматра да су оштећење и уништење имовине тренутни чиновници који не проузрокују континуирано кршење (видети случај *Лајовић*, бр. 09/08, одлука Саветодавне комисије за људска права (ХРАП) од 16. јула 2008, § 7; случај *М. С. и остали*, бр. 122/09 и остали, одлука ХРАП од 5. априла 2012, § 21). Следи да овај део жалбе лежи ван оквира правне надлежности Комисије *ratione temporis*.

25. Што се тиче поступка за надокнаду штете пред Општинским судом у Урошевцу, Комисија је мишљења да, будући да жалилац указује на кршење чланова 6 § 1 и 13 ЕКЉП, она у ствари подноси две жалбе (видети: приступ усвојен у случају *Милогорић*, бр. 38/08, одлука ХРАП од 22. маја 2009. године; упоредити случај *Аћимовић против Хрватске*, бр. 48776/99, одлука ЕСЉП од 30. маја 2000; случај *Кутинић против Хрватске*, бр. 48778/99, одлука ЕСЉП од 11. јула 2000. године). Са једне стране, она се жали поводом чињенице да, услед обустављања поступка у надлежним судовима, није била у могућности да добије одлуку у вези са својим захтевима за надокнаду штете за уништену имовину. Комисија сматра да ова жалба може покренути питање њиховог права на приступ суду према члану 6 § 1 ЕКЉП и права на ефикасан правни лек према члану 13 ЕКЉП, протумаченом у комбинацији са чланом 1 Протокола бр. 1. С друге стране, она се жали на трајање поступка пред надлежним судом, због чињенице да је поступак покренут 2004. године и да овај захтев од тада није разматран. Ова жалба би

могла да покрене питање права на правосудну одлуку у разумном временском року, у смислу члана 6 § 1 ЕКЈП.

26. Комисија напомиње да од фебруара 2009. године Општински суд у Урошевцу није контактирао жалиочеву мајку нити су заказана саслушања у вези са горенаведеном тужбом. Комисија такође напомиње да је одлука по тужби за надокнаду штете донета од стране Општинског суда у Урошевцу марта 2011. године, скоро 7 година након што је тужба поднета.
27. Комисија је мишљења да жалбе сходно члановима 6 § 1 и 13 ЕКЈП покрећу озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да ове жалбе нису очигледно неосноване у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 (ХРАП, *Милогорић*, наведен у § 25 изнад, при § 18).
28. Нису установљени други разлози на основу којих би ове жалбе биле проглашене неприхватљивим.

Б. Жалба у делу који се односи на имовину изнајмљену жалиочевом супругу

29. У погледу овог дела жалбе, Комисија налази да у жалби и накнадним поднесцима недостају било какви конкретни подаци или информације које би омогућиле Комисији да процени да ли је дошло до кршења људских права од стране УНМИК-а.
30. Под овим околностима, Комисија закључује да овај део жалбе није поткрепљен доказима те је стога очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- **ПРОГЛАШАВА ПРИХВАТЉИВИМ ЖАЛБУ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ПРАВО ПРИСТУПА СУДУ И ПРАВО НА ЕФИКАСАН ПРАВНИ ЛЕК (ЧЛАНОВИ 6 § 1 И 13 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА) И ПРАВО НА ПРАВОСУДНУ ОДЛУКУ У РАЗУМНОМ РОКУ (ЧЛАН 6 § 1 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА);**
- **ПРОГЛАШАВА НЕПРИХВАТЉИВИМ ОСТАТАК ЖАЛБЕ.**

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући